

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

ปัจจุบันการติดต่อสื่อสารในยุคข้อมูลข่าวสาร หรือที่เรียกกันว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการติดต่อสื่อสารข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว เช่น การถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียมรายการ หรือเหตุการณ์ที่สำคัญและน่าสนใจให้ผู้ชมทั่วโลกได้รับรู้ข่าวสารที่รวดเร็วและพร้อมกัน โดยผ่านสถานีเครือข่ายโทรทัศน์ทั่วโลกหรือการส่งข้อมูลผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและประเทศ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นอย่างมาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ในโรงเรียนได้เปลี่ยนจากที่ครูเคยเป็นศูนย์กลางมาสู่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องได้รับความรู้จากห้องเรียนเท่านั้น แหล่งความรู้มีอยู่รอบตัวไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ชุมชน เพื่อน สถาบันทางศาสนา สื่อสารมวลชนต่าง ๆ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเรียนรู้จากเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ปัญหาการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหา ตลอดจนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสิ้นเปลืองน้อยที่สุด

ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technologies – ICT) ไปใช้ในการศึกษา คือ เทคโนโลยีการเรียนรู้จะช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อช่วยเปลี่ยนสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ การประกันโอกาสของผู้เรียนที่จะเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเชื่อมโยงสังคมไทยเข้ากับสังคมโลกเศรษฐกิจบนพื้นฐานของความรู้ การนำแนวคิดใหม่ของ ICT เพื่อการศึกษา จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างอิสระและสามารถปรับปรุงคุณภาพของชีวิตได้โดยการมีโอกาสที่จะเข้าถึงสภาพสังคมและเศรษฐกิจใหม่ยิ่งกว่านั้นแล้ว จะเป็นการเพิ่มโอกาสในการได้รับและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจและความชื่นชมในวัฒนธรรมและสังคมไทย ตลอดจนทั้งการได้ความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติอื่น [1]

จากที่กล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าในสภาวะการณ์ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมากทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน โดยเฉพาะในระบบเศรษฐกิจและในส่วนของ การช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและงานอาชีพต่าง ๆ ให้กับสังคมทุกระดับ สภาวะการณ์ดังกล่าวทำให้เกิดกระแสการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารและความรู้เป็นกลไก

สำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ โดยมีความหวังร่วมกันว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดังกล่าว จะสามารถช่วยให้สังคมพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน และสามารถส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคมดีขึ้นกว่าเดิม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงมีความสำคัญมาก เพื่อช่วยในการเข้าถึงข่าวสารข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันได้โดยง่ายเพราะระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มีการเชื่อมโยงกันอย่างทั่วถึงเป็นการเชื่อมโยงไปทั่วโลกโดยเฉพาะสถาบันการศึกษาได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของประเทศ

โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งหนึ่งในจังหวัดราชบุรีที่เป็นศูนย์รวมของแหล่งความรู้และวิทยาการต่าง ๆ มากมายมีหน้าที่สำคัญในการผลิตผู้เรียนให้มีคุณภาพ ปัจจุบันโรงเรียนมีความพร้อมด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และเตรียมความพร้อมด้านการบริหารงานที่มีคุณภาพ รวมถึงความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน เน้นการเรียนการสอนในสภาพการทำงานจริง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหา รวมทั้งสถานการณ์ที่โรงเรียนที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม สภาพสังคมที่ซับซ้อน ไม่แน่นอนและทรัพยากรที่มีจำกัด ดังนั้นในการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรภายใต้สถานการณ์เช่นนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ต้องประเมินความเสี่ยงและตัดสินใจเลือกแนวทางโดยอาศัยสารสนเทศที่เป็นกลยุทธ์หลาย ๆ แนวทาง รวมทั้งสารสนเทศที่เชื่อถือได้ถูกต้องและทันต่อเวลา อย่างไรก็ตามในส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าว ยังไม่มีผลการศึกษาวิจัยบ่งชี้ที่ชัดเจน

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนในโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.3.1 ทราบถึงพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์

1.3.2 นำผลงานวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้งานของนักเรียน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

1.5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์

1.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษากำหนดสถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)
3. ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบค่าที (t -test)

1.6 สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน

1.7 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1.7.1 พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของนักเรียน โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ถึงความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยแบ่ง ออกเป็น รายด้าน ดังนี้

1.7.1.1 พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านวัตถุประสงค์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของนักเรียนในการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร เพิ่มพูนความรู้ ประกอบการรายงาน /การบ้าน ความบันเทิง การติดต่อสื่อสาร ทบทวนความรู้ ในบทเรียน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

1.7.1.2 พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการศึกษา หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของนักเรียนในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในรูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ (e-Learning) การรับ-ส่งข้อมูล การบ้าน การเพิ่มพูนความรู้นอกตำราเรียน การทำรายงาน โครงการและทำการบ้าน การติดต่อสื่อสาร ระหว่างครูกับนักเรียน การดาวน์โหลดโปรแกรมซอฟต์แวร์ทางการศึกษา

1.7.1.3 พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านประโยชน์ หมายถึง การกระทำหรือการได้รับความรู้ นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน ได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทำให้เป็นคนทันสมัยใช้เทคโนโลยี ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด สืบค้นตำรา ความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ ช่วยในการทบทวนบทเรียน รับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ทั่วโลก

1.7.2 นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ในปีการศึกษา 2554

1.7.3 โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

1.7.4 ช่วงเวลา หมายถึง ช่วงเวลาดังต่อไปนี้

- ช่วงเวลาเช้า	หมายถึง	เวลา 8.00 – 11.00 น.
- ช่วงเวลากลางวัน	หมายถึง	เวลา 11.01 – 13.00 น.
- ช่วงเวลาเย็น	หมายถึง	เวลา 15.00 – 18.00 น.
- ช่วงเวลาค่ำ	หมายถึง	เวลา 19.00 – 21.00 น.